

Umre'nin *Yapılışı*

ALTINCI KISIM

UMRE

Umre, lugaten; ziyâret manasınadır. Şer'an; ihrâmlı olarak Beytullah'ı ziyâret etmek ve Safâ ile Merve arasında sa'y yapmaktır.

Umrenin tarifi ve hükmü:

Umre belirli bir vakte bağlı olmaksızın arefe ve kurban bayram günleri (5 gün) haricinde istenildiği zaman ihrâm giyip, tavâf ve sa'y yaparak tahlîk (saçı kazımak) ve taksîr (saçı kısaltmak) dan ibarettir.

Umrenin farzları:

* İhrâm

* Tavâf

Bunlardan ihrâm şart, tavâf ise rükündür.

Umrenin vâcibleri:

* Sa'y (Diğer mezheplerde rükündür)

* **Saçı kazımak veya kısaltmaktır.** (Hanefi ve Malikilere göre vâcib, Şâfiî ve Hanbelîlere göre rükündür)

Hanefî ve Malikî mezhebinde, ömründe bir defa umre yapmak müekked sünnet; Şâfiî ve Hanbelî mezhebinde ise farz sayılmıştır.

Umrenin mîkat mahalli:

Mekke-i Mükەرreme'ye mîkat mahallinin dışından gelenler için, haccın mîkat mahalleridir. Hilde bulunanların mîkat mahalli hillidir. Mekke'de bulunanlar, gerek Mekkeli gerekse yabancı olsun umre için mîkat mahalli hillidir. Bunlar harem bölgesi dışına çıkararak (Ten'im, Hudeybiye, Cîrâne) ihrâma girerler.

UMRE'NİN FAZİLETİ

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: وَاتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ.

Manası: Hac ile umreyi de ALLAH için tam yapın. (*Bakara Sûresi ayet 196*)

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الْعُمْرَةُ إِلَى الْعُمْرَةِ كَفَّارَةٌ لِمَا بَيْنَهُمَا وَالْحَجُّ الْمَبْرُورُ لَيْسَ لَهُ جَزَاءٌ إِلَّا الْجَنَّةَ.

Manası: Umre (daha sonra yapılacak) umreye kadar ikisi arasında vaki olacak (küçük günah)lar içinde keffârettir. Mebrûr olmuş bir haccın karşılığı ancak cennettir. (*Buhari c.2 s.198*)

جِهَادُ الْكَبِيرِ وَالصَّغِيرِ وَالضَّعِيفِ وَالْمَرْئَةِ الْحَجُّ وَالْعُمْرَةُ.

Manası: Yaşlının, ocuğın, zayıfın ve kadının cihadı hac ve umredir. (*Nesai c.2 s.3*)

عَنْ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّهُ اسْتَأْذَنَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي الْعُمْرَةِ فَآذَنَ لَهُ وَقَالَ لَهُ: يَا أَخِي أَشْرِكْنَا فِي شَيْءٍ مِنْ دُعَائِكَ وَلَا تَنْسَنَا.

Manası: Hz. Ömer'den rivâyet edilmiştir. Hz. Ömer (r.a), Resûlullah Efendimiz'den umre için izin talebinde bulundu. Ona izin vererek: "Ey kardeşim, yapacağın duaların bir kısmına bizi de ortak et. Sen bizi (duada) unutma" dedi. (Sünen-i İbn-i Mâce)

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَهَا فِي عُمْرَتِهَا إِنَّ لَكَ مِنْ الْأَجْرِ عَلَى قَدَرٍ نَضَبِكَ وَنَفَقَتِكَ.

Manası: Hz. Âişe vâlidemizden rivâyet edilmiştir. Resûlullah Efendimiz, Hz. Âişe validemiz umre yapacağında buyurdular ki: "Yorgunluğun ve harcadığının miktar kadar sana ücret vardır." (Et-Terğib ve't-Terhib c.2)

عُمْرَةٌ فِي رَمَضَانَ تَعْدِلُ حَجَّةً مَعِيَ

Manası: "Ramazân-ı Şerifte bir umre, benimle yapılan bir hacca muadildir. (Müttefekun Aleyh)

UMRENİN YAPILIŞI

Türkiye'den umre yapmak için evinden çıkan kimse, doğrudan Medîne-i Münevvere'ye gidecekse ihrâma girmez. Medîne-i Münevvere'deki ziyâretleri tamamladıktan sonra otelde veya Zülhuleyfe (Ebyâr-i Ali)'de ihrâma girer.

Doğrudan Mekke-i Mükerreme'ye giden umre adayı, evinde, hava alanında veya mîkat mahallinden önce uçakta ihrâma girer.

Karayolu ile gidenler ise herhangi bir mîkat mahallinden ihrâma girer. Türkiye'den gidenlerin mîkat mahalli Cuhfe'dir.

Umre yapmaya niyet eden tırnaklarını keser, koltuk altını ve kasıklarını temizler, icâbediyorsa saç, sakal ve bıyıklarını düzeltir, mümkünse gusûl abdesti, değilse abdest alır, güzel koku sürünür, üzerindeki bütün elbiselerini çıkarıp izar ve ridâ denilen iki parça ihrâm örtüsüne bürünür.

Kerâhet vakti değilse sünnet olan iki rek'at ihrâm namazı kılar ve duâ eder. Sonra umreye şöyle niyet eder:

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اُرِيْدُ الْعُمْرَةَ فَيَسِّرْهَا لِىْ وَتَقَبَّلْهَا مِنِّىْ.

Allâh'ım senin rızân için umre yapmak istiyorum. Onu bana kolaylaştır ve benden kabûl eyle.

Niyetten hemen sonra üç kere şu telbiyeyi okur:

لَبَّيْكَ اَللّٰهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيْكَ لَكَ لَبَّيْكَ،
اِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَتَ لَكَ وَالْمُلْكَ، لَا شَرِيْكَ لَكَ.

Lebbeyk, Allâhümme lebbeyk, lebbeyke lâ şerîke leke lebbeyk. İnnel-hamde ve'n-ni'mete leke ve'l-mülk. Lâ şerîke lek.

Manası: Buyur Allâh'ım, buyur. Senin ortağın yok, buyur. Hamd sana mahsustur. Nimet ve mülk senindir. Senin ortağın yoktur.

Böylece ihrâma girmiş olur. İhramdan çıkıncaya kadar kötü sözden, cıdalden, avdan, dikişli elbiseden, sarık ve mest giymekten, baş ve yüzü örtmekten, koku sürünmekten, tırnak kesmekten, saç ve sakalını tıraş etmekten sakınır. Ancak kokusuz sabun kullanabilir. Müminlere güler yüzle selam verir, kimseye ezâ cefâ etmez. Kâbe-i Muazzama'ya varıncaya kadar tekbîr, tehlîl, salevât-ı şerîfe ve telbiyeye devâm eder.

Mekke-i Mükەرreme'ye varınca mümkün ise gusleder, değilse yalnız abdest alır, telbiye getirerek Kâbe-i Muazzama'ya yönelir.

Mescid-i Haram'a sağ ayak ile girerken şöyle söyler:

بِسْمِ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ.
اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ وَأَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ
وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ
وَمِنْكَ السَّلَامُ وَإِلَيْكَ يَرْجِعُ السَّلَامُ حَيَّنَا رَبَّنَا بِالسَّلَامِ
وَادْخُلْنَا دَارَ السَّلَامِ تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ
وَالْإِكْرَامِ.

Kâbe-i Muazzama'yı görünce gözyaşları içerisinde "ALLÂHÜ EKBER" diyerek selâmlar. Ellerini kaldırıp şöyle duâ eder: "Allâhım! Beyti atîkin hürmetine afvı ilâhîne, feyzi ilâhîne, nûru ilâhîne mazhar eyle. Şu anda yaptığım ve bundan sonra yapacağım duâlarımı makbul eyle."

Duâdan sonra umre tavâfı için Hacer-i Esved'e yönelir ve tavâfta ızdıbâ yapacağı için ihrâmın üst kısmının ortasını sağ koltuk altından geçirip sol omuzu üzerine atar, sağ omzunu açık

bırakır. Izdibâ, tavâf bitinceye kadar devam eder. Umre tavâfına şöyle niyet eder:

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اُرِيْدُ طَوَافَ بَيْتِكَ الْحَرَامِ فَيَسِّرْهُ لِيْ وَتَقَبَّلْهُ مِنِّىْ .

"Allâh'ım, rızâ-i şerîfin için umre tavâfını yapmak istiyorum. Onu bana kolay kıl ve benden kabûl eyle." dedikten sonra, Hacer-i Esved'in bulunduğu yere gider. Mümkünse başkasına eziyet vermeksizin Hacer-i Esved'i öper. Değilse, Hacer-i Esved'e dönüp " بِسْمِ اللّٰهِ ، اللّٰهُ اَكْبَرُ " (Bismilâhi Allâhü ekber) diyerek istilâm yapar, sağ elin içini öper. Daha sonra tekbîr, tahmîd ve salavât getirir.

İlk üç şavtta Hacer-i Esved'den Rûknü Yemânî'ye kadar adımlarını kısa ve süratlice, omuzları da silkeleyerek çalımli bir şekilde yürümek sûretiyle remel yapar.

Sonra Kâbe'yi sol tarafa alarak etrafında dönmeye başlar. Tavâfı, Hatîm'in dışından yapar.

Tavâf duâlarını bilmeyenler dilediği duâları okuyabilir.

Rûknü Yemânî'ye gelince selâmlama yapılır, elin içi öpülmez.

Hacer-i Esved'e gelince birinci şavt tamamlanmış olur. Tekrar Hacer-i Esved'i selamlaya-

rak ikinci şavta başlar. Kâbe'nin etrafında yedi defa dönüp umre tavâfını yapar ve omuzunu kapatır.

Mümkün olursa Makam-ı İbrâhîm'de, mümkün olmazsa Harem-i Şerîf'in herhangi bir yerinde vâcib olan iki rek'at tavâf namazı kılar: birinci rek'atta Fâtîha-i Şerîfe'den sonra Kâfirûn Sûresini, ikinci rek'atte Fâtîha'dan sonra İhlâs Sûresini okunur, bol bol zemzem içip, duâ eder.

Umrenin sa'yini yapmak için mes'â (sa'y yapılan yer) giderken Hacer-i Esad'ı selamlar. Safâ tepesine varınca Kâbe'ye dönerek, ellerini kaldırıp hamd ve senâ ile duâ eder. Üç defa tek-bîr getirir, tehlilde bulunur, Salevât-ı şerîfe getirir, kendisi ve Müslümanlar için duâ eder. Arkasından umrenin sa'yi için şöyle niyet eder:

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اُرِيْدُ اَنْ اَسْعٰى مَا بَيْنَ الصَّفَا وَالْمَرْوَةِ سَبْعَةً
اَشْوَاطٍ سَعٰى الْعُمْرَةِ لِلّٰهِ تَعَالٰى عَزَّ وَجَلَّ

Allah'ım senin rızâ-i şerîfin için umrenin sa'yini yapmak istiyorum. Onu bana kolaylaştır ve kabûl eyle, Allâhü Ekber.

Sa'yin ilk şavtını yapmak üzere Merve'ye yönelir. Dilediği duâları okur.

Birinci yeşil direğe gelince (süratlice yürüyerek) 'Hervele' yapıp ikinci yeşil direğe kadar koşar.

İki yeşil direk arasında şöyle duâ eder:

رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَاعْفُ وَتَكْرَمْ، وَتَجَاوَزْ عَمَّا تَعْلَمُ،
إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا لَا نَعْلَمُ، إِنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ الْأَعَزُّ الْأَكْرَمُ.

İkinci yeşil direkten sonra normal şekilde yürünür.

Merve'ye geldiği zaman Beytullah'a döner. Safâ'daki gibi tekbîr, zikir ve duâ eder. Bu bir şavttır.

Sonra Merve'den Safâ'ya döner. Birinci şavtta olduğu gibi diğer şavtları yapar. Safâ'dan Merve'ye dört gidiş, Merve'den Safâ'ya üç gelişle yedi şavt tamam olur.

Tıraş olur veya saçlarını kısaltır ve ihrâmdan çıkar. İhram yasakları sona erer. İki rek'at müstehab olan teşekkür namazı kılabilir. Umre biiznillah tamamlanmış olur.

Hac ile alakalı yapılan ihrâm, tavâf, say ve tıraşta şart, rükün, vâcib sünnet olan hususlar, umre içinde de aynı hükümdedir. Hacda yasak olanlar, umrede de yasaktır.

Umre sünnet-i müekkededir, bir günde dahi tekrarı câizdir. Çok umre yapmak müstehaptır.

Yedi tavâf bir umre gibidir denilmiştir. Yine varid oldu ki, üç umre bir hac gibidir. (*Lübab Şerhi s.308*)

PEYGAMBER EFENDİMİZ (S.A.V.)'İN UMRELERİ

Hiz. Katâde diyor ki; Enes (r.a)'a sordum: "Resûlullah Efendimiz kaç umre yaptı?" diye. Buyurdular ki: "Dört umre yaptı."

1- Hicretin altıncı yılında Zilkade ayında Hu-deybiye musalahası yapılarak ihsar vaki olandır.

2- Hicretin yedinci yılında kaza umresi

3- Huneyn ganimetlerinin taksiminde, Cira-ne'de niyetlenerek yaptığı umre.

4- Veda haccında, hac ile beraber yaptığı umre.

Hiz. Katâde, dedim ki: "Resûlullah kaç hac yaptı?" dedi ki: "Bir hac yaptı." O da veda haccıdır. (*Fethu'l A'lâm c.4 s.234*)

Tekabbel
Allah